

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår ref:
26/00523-3

Saksbehandler:
Eline Skogerbø Sørhaug

Dato:
3. august 2026

Høringssvar på forslag til lov om registrering av opplysninger om omsorgsansvar i Folkeregisteret

Barneombudet viser til høring om forslag til registrering av opplysninger om omsorgsansvar i Folkeregisteret.

I dette høringssvaret fremhever Barneombudet at:

- Forslaget kan bidra til at fosterforeldre enklere kan ivareta barns rettigheter digitalt, blant annet tilgang til helsetjenester
- Departementets vurdering av barns rettigheter, og hvordan forslaget påvirker barn, er mangelfullt utredet
- Det bør gjøres en nærmere utredning av hvilke barn som ikke omfattes av ordningen, hvilke behov disse barna har, og om de risikerer å falle utenfor en digital løsning som nettopp er begrunnet i hensynet til barn.
- Det må vurderes nærmere hvordan barns personvern kan ivaretas når opplysningene registreres, deles og benyttes av ulike virksomheter
- Det må redegjøres for hvordan feilregistreringer, forsinkelser og manglende oppdateringer skal forebygges, oppdages og rettes

Barneombudet ser positivt på at det tas grep for å sikre digital tilgang for fosterforeldre som har omsorgsansvar for barn i fosterhjem. Dette vil gjøre det enklere for fosterforeldre å ivareta barnas rettigheter digitalt, noe som i dag kan være krevende. En registreringsløsning som tar sikte på å bedre fosterforeldres mulighet til å opptre digitalt på vegne av sine fosterbarn, kan bidra til å styrke barnets rettigheter. Hensynet til barnets beste etter barnekonvensjonen artikkel 3 nr. 1 og Grunnloven § 104 annet ledd tilsier at det bør være tydelig hvem som representerer barnet.

I høringsnotatet er det grundig beskrevet hvorfor det er behov for en registreringsløsning. Det begrunnes blant annet med at det skal styrke barns tilgang til nødvendige tjenester og redusere digitalt utenforskap. Selv om det vises til barnets beste gjennom henvisning til Grunnloven § 104

Torggata 2-4,
0181 Oslo

Postboks 8889 Youngstorget,
0028 Oslo

og barnekonvensjonen artikkel 3, mener vi likevel det er behov for en bredere vurdering av barnets beste i lovforslaget enn det som foreligger. Det må komme tydelig frem i vurderingen hvilke konsekvenser forslaget kan få for ulike grupper barn, hvordan barns rett til privatliv og gradvise selvbestemmelse skal ivaretas, samt hvordan ordningen skal fungere i praksis på tvers av sektorer.

Behov for en tydeligere og mer systematisk barnerettslig vurdering

Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle saker som berører barn, jf. Grunnlovens § 104 og barnekonvensjonen artikkel 3. Forpliktelsen gjelder ikke bare i enkeltsaker, men også ved lov- og forskriftsarbeid.¹ Dette innebærer blant annet at det må vurderes hvilke konsekvenser forslag kan få for barn, hvordan barns rettigheter påvirkes og hvordan disse best kan ivaretas.

Barneombudet merker seg at høringsnotatet omtaler barnets beste og viser til Grunnlovens § 104 og barnekonvensjonen artikkel 3 som relevante rettslige utgangspunkter. Det er likevel behov for at disse perspektivene i større grad synliggjøres og anvendes gjennom de konkrete vurderingene av lovforslaget. En slik vurdering er særlig viktig i denne saken, hvor formålet er å styrke barns faktiske tilgang til offentlige tjenester gjennom ny registreringsordning.

Etter Barneombudets vurdering er departementets utredning av hvordan registreringsordningen vil påvirke barns rettigheter mangelfull. Vurderingen i høringsnotatet begrenser seg i hovedsak til hvordan registrering av omsorgsansvar kan gjøre det enklere for fosterforeldre å representere barnet digitalt, uten at det redegjøres bredt nok for hvordan barns rettigheter har vært vurdert ved avgrensningen av hvilke barn som omfattes av ordningen, ved utformingen av løsninger for personvern og tilgangsstyring, og ved vurderingen av hvordan ordningen skal fungere i praksis på tvers av sektorer.

Barneombudet savner en mer samlet og systematisk vurdering av hvordan lovforslaget påvirker barns rettigheter etter barnekonvensjonen, herunder retten til helse (art 24), retten til privatliv (art 16) og barns rett til å bli hørt (art 12). Dette er rettigheter som er særlig viktige når opplysninger om barn registreres, deles og benyttes av ulike offentlige og private tjenester.

Barneombudet mener derfor at den videre oppfølgingen av lovforslaget bør bygge på en tydeligere og mer systematisk barnerettslig vurdering, hvor barnets beste utgjør det grunnleggende utgangspunktet både for utformingen av regelverket og for vurderingen av hvordan ordningen skal fungere i praksis.

Manglende vurdering av hvilke barn som berøres

Barneombudet merker seg at forslaget er avgrenset til tilfeller der det er fattet vedtak om omsorgsovertakelse etter barnevernsloven § 5-1, hvor barnet har flyttet inn i fosterhjem og fosterforeldrene dermed utøver omsorgen på vegne av barneverntjenesten. I høringsnotatet er det foreslått at akuttvedtak om omsorgsovertakelse etter § 4-2 og vedtak om midlertidig flytteforbud etter § 4-3 ikke er omfattet, blant annet fordi disse situasjonene ikke er tilstrekkelig utredet eller reiser andre rettslige og tekniske problemstillinger.

¹ [Instruks om utredning av statlige tiltak \(utredningsinstruksen\) - 1-1 Formål - Lovdata](#)

Barn som befinner seg i særlig krevende omsorgssituasjoner, herunder barn som er akutt plassert eller hvor omsorgsløsningen er midlertidig eller under avklaring, har ofte omfattende behov for helse- og omsorgstjenester. Det er derfor ikke tilstrekkelig å holde grupper barn utenfor ordningen, særlig når det ikke er vurdert hvilke konsekvenser dette kan få for disse barnas rett til nødvendige tjenester. Barneombudet mener at det burde blitt gjort en nærmere utredning av hvilke barn som ikke omfattes av ordningen, hvilke behov disse barna har, og om de risikerer å falle utenfor en digital løsning som nettopp er begrunnet i hensynet til barn. I tillegg savner vi en vurdering av om alternative løsninger kunne ivareta formålet om bedre tilgang til tjenester for disse barna.

Barns rett til privatliv og gradvise selvbestemmelse

Etter Barneombudets vurdering er det i høringsnotatet ikke tilstrekkelig redegjort for hvordan den foreslåtte ordningen påvirker barns rett til privatliv etter barnekonvensjonens artikkel 16.

Registrering av omsorgsansvar vil i mange tilfeller kunne synliggjøre opplysninger om barnets tilknytning til barnevernet. Selv om opplysningene registreres for et legitimt formål, mener vi at det må vurderes nærmere hvordan barns personvern kan ivaretas når opplysningene registreres, deles og benyttes av ulike virksomheter.

Det burde vært tydeligere i høringsnotatet hvordan barnets beste er vurdert ved utformingen av løsningene for å ivareta deres personvern. Ekspertgruppen bak NOU 2026:8 om samarbeid og informasjonsdeling for å forebygge kriminalitet har understreket betydningen av taushetsplikten som et grunnleggende vern også ved etablering av nye løsninger for informasjonsdeling.² Samtidig påpeker ekspertgruppen at opplysninger om tilknytning til barnevernet er blant de mest sensitive opplysningene forvaltningen håndterer. Dette understreker behovet for en bredere redegjørelse for hvordan barns personvern skal ivaretas når opplysninger om omsorgsansvar deles med ulike offentlige og private virksomheter. Det bør blant annet redegjøres tydeligere for hvem som skal få tilgang til opplysningene, hvorfor tilgangen er nødvendig, og hvordan det sikres at det ikke deles flere opplysninger enn nødvendig. I tillegg er det behov for en tydeligere vurdering av hvordan ordningen skal fungere for barn med graderte personopplysninger eller andre særlige beskyttelsesbehov.

Barneombudet mener også at det mangler en nærmere vurdering av barns rett til gradvis mer selvbestemmelse. Dette kommer blant annet til uttrykk i helselovgivningen, hvor hovedregelen er at ungdom som har fylt 16 år selv samtykker til helsehjelp og har rett til vern om egne helseopplysninger. Etter Barneombudets syn bør det vurderes hvordan registrering av omsorgsansvar kan tilpasses barns rett til gradvis mer selvbestemmelse. Dette reiser spørsmål om det er behov for ulike tilgangsnivåer avhengig av barnets alder, modenhet eller hvilke opplysninger det gjelder.

Barneombudet mener derfor at departementet bør foreta en nærmere vurdering av hvordan barns rett til privatliv og gradvise selvbestemmelse skal ivaretas ved utformingen av ordningen. Dette bør blant annet omfatte hvordan prinsippene om nødvendighet og dataminimering skal

² [NOU 2026: 8 - regjeringen.no](#)

ivaretas når opplysninger om omsorgsansvar gjøres tilgjengelige på tvers av sektorer, og om en differensiering av tilgang til opplysningene i tilstrekkelig grad ivaretar hensynet til barnets alder, modenhet og gradvise selvbestemmelse.

Gjennomføringen må sikre barns rettigheter i praksis

Barneombudet mener at det i høringsnotatet ikke er tilstrekkelig redegjort for hvordan ordningen skal fungere i praksis, etter at opplysningene er registrert i Folkeregisteret.

Den foreslåtte løsningen bygger på at et stort antall kommunale barneverntjenester fortløpende skal registrere, oppdatere og avslutte opplysninger om omsorgsansvar. Barneombudet savner en nærmere vurdering av hvilke konsekvenser feilregistreringer, forsinkelser eller manglende oppdateringer kan få for barnet. Departementets forslag forutsetter at registreringene skjer korrekt og uten forsinkelser, og at opplysningene fortløpende oppdateres når barnets omsorgssituasjon endres. Feil eller forsinkelser i registreringen kan få direkte betydning for barnets tilgang til helsehjelp og for hvem som kan representere barnet i situasjoner hvor dette er nødvendig.

Behov for tydeligere vurderinger av hvordan ordningen skal fungere på tvers av sektorer

I høringsnotatet er det grundig beskrevet hvordan opplysninger om omsorgsansvar skal registreres og gjøres tilgjengelige gjennom Folkeregisteret. I tillegg vises det til at opplysningene kan få betydning innen en rekke sektorer, blant annet helse, skole, politi, bank- og velferdstjenester, hvor den som utøver omsorgen skal kunne representere barnet.

Barneombudets vurdering er at det ikke er godt nok redegjort for hvordan ordningen faktisk skal bidra til bedre tilgang til tjenester for barn. Selv om opplysninger registreres og gjøres tilgjengelige, er det ikke nødvendigvis gitt at formålet med lovforslaget realiseres. Dette forutsetter at virksomhetene som skal benytte opplysningene har rutiner, kompetanse og praktiske forutsetninger for å ta opplysningene i bruk på en måte som ivaretar barnets interesser.

Når lovforslaget begrunnes med at det skal styrke barns tilgang til offentlige tjenester og redusere digitalt utenforskap bør det fremgå hvordan effekten av ordningen skal følges opp etter innføring. En evaluering vil kunne gi viktig kunnskap om hvorvidt lovendringen faktisk bidrar til å styrke barns tilgang til tjenester og om det oppstår utfordringer som tilsier behov for justeringer.

Med vennlig hilsen

Mina Gerhardsen
barneombud

Eline Skogerbø Sørhaug
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.

Torggata 2-4,
0181 Oslo

Postboks 8889 Youngstorget,
0028 Oslo